

Kisatlasz a dualizmus kori Magyarország regionális társadalmi-gazdasági
folyamatainak tanulmányozásához

(1869 – 1910)

A Historical Geographical Atlas of Hungary for
the Analysis of Socio-economic Phenomena

(1869 – 1910)

GISta Hungarorum project

Budapest–Debrecen

2020

A kutatás az OTKA K 111766 sz. projekt (2015 – 2017) , a KSH Könyvtára,
az MTA Lendület „10 generáció” kutatócsoport,
az NKFIH FK 128 978. számú (Tudás, tájkép, nemzet és birodalom c.) projektje és az
Augustin Hirschvogel Fellowship (IOS, Regensburg) támogatásával valósult meg
az MTA BTK TTI műhelyében.

This research has been supported by the Hungarian Research Fund (OTKA K 111 766),
the Library of the Central Statistical Bureau of Hungary,
NKFIH FK 128 978 project (Knowledge, Landscape, Nation and Empire)
the MTA/HAS Lendület „10 Generations” research project
and the Augustin Hirschvogel Fellowship of IOS, Regensburg (Germany)
and was realized at the HAS RCH Institute of History.

In memoriam Katus László and Benda Gyula.

Segédanyag az egyetemi történeti földrajzi tárgyú kurzusokhoz.

Material for courses in historical geography.

Első kiadás / First edition

Készült a Kapitális Kft. debreceni nyomdájában

ISBN: 978-615-00-0819-6

honlap / download maps and data from: www.gistory.hu

Főszerkesztő / Chief editor

Demeter Gábor

Szerkesztők / Co-editors

Németh Gábor – Szulovszky János – Bottlik Zsolt – Frisnyák Zsuzsa – Nagy Béla – Beluszky Pál – Radics Zsolt – Nagy Mariann – Jakobi Ákos – Péntes János – Pap József – Kollányi László – Konkoly-Gyuró Éva – Balázs Pál – Szalkai Gábor

A térképek elkészítésénél és az adatbevitelnél közreműködtek / Cartography and data collection:

Bagdi, Róbert	Debrecen University	cartography
Barta, János, ifj.	Debrecen University	data collection
Bán Gergely	Debrecen University	data collection
Csámer Loránd	Debrecen University	map and cartography
Győri, Róbert	Eötvös University, Budapest	data analysis
Gyula, Gergő		distance calculations
N. Fodor, János	Eötvös University, Budapest	historical etymology
Fónagy, Zoltán	HAS RCH	data collection
Haiser, Anna		data collection
Horváth, Gergely Krisztián	HAS RCH	social structures
Kóti, Tibor	Debrecen University	data correction
Pálóczi, Ágnes	Debrecen University	GIS mapping and cartography
Szilágyiné Kővári, Ágnes	HAS RCH	landuse, industry
Szilágyi, Zsolt	Debrecen University	data collection, maps
Tímár, Gábor	Eötvös University, Budapest	georeferencing

Központi Statisztikai Hivatal Könyvtára / Central Statistical Bureau of Hungary

Postamúzeum

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Pécsi Tudományegyetem

Debreceni Egyetem

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Továbbá a Debreceni Egyetem hallgatói: Holb Szabolcs, Apáti Norbert, Balasa Roland, Nagy Vincze I., Papp Gergő, Máté Mónika, Győri Erika, Nagy Richárd, B. Viki, Vigh Barbara, Buzgó Gábor

Előszóként

Ezzel a kötettel két kiváló kutatónak kívánunk emléket állítani. Benda Gyula és Katus László az elsők között voltak, akik szorgalmazták egy, az egész történelmi Magyarország területét lefedő, településszintű adatbázis létesítését az országos jellegű összeírások integrálásával, valamint ennek számítógépes feldolgozását. A Katus László által összegyűjtött, Habsburg Monarchiára vonatkozó, 1850-1869 közötti statisztikai anyag a közelmúltban kis példányszámban ugyan, de nyomtatásban is megjelent¹ az online közzététel mellett.² Az általuk megkezdett munkát kívánta folytatni az OTKA K 111 76 sz. projekt, mely az 1865-1910 közötti településszintű (és járás- és megyeszintre aggregálható) szelektált, társadalmi-gazdasági és demográfiai jellegű statisztikai adatok relációs adatbázisba integrálását és GIS platform alatti vizualizálását tűzte ki célul. Az eredeti kutatócsoport törekvéseihez társult a Pap József vezette OTKA-kutatócsoport (Eger), a Postamúzeum, a KSH Könyvtára, a Pécsi Tudományegyetem és a Debreceni Egyetem oktatói, a Soproni Egyetemről Konkoly-Gyuró Éva és Balázs Pál és projektgazdaként az MTA BTK Történettudományi Intézete. Az összefogás eredményeként egy 7 millió adatot tartalmazó adatbázis született, melynek térképi megjelenítése e kötetben, előzetes kiértékelése pedig egy tanulmánykötetben található.³

A kutatás és adatgyűjtés e kötet közreadásával sem állt le, hanem az 1720-1865 közötti időszakra kiterjesztve tovább folyik a Horváth Gergely Krisztián által vezetett MTA Lendület „10 generáció” kutatócsoportban is. Reményeink szerint az itt előállított és térképen megjelenített adatok egy harmadik kötetben fognak napvilágot látni. Jelen atlasz közel 600 különböző méretű és tematikájú kartogramot tartalmaz: a címben szereplő „kis” jelző a méret mellett – mely megérdemelné az A/3-as formátumot, – arra hívjuk fel a figyelmet, hogy e kötetben sem a térképi állomány alapjául szolgáló források kritikája, sem az ábrázolt jelenségek elemzése, interpretálása nem történik meg. Ez utóbbit csak részben végezte el a már említett tanulmánykötet, mely inkább a területi egyenlőtlenségek történetiségére fókuszált, nem az egyedi jelenségek értelmezésére. A kutatócsoport munkájának eredményeit ismerte el a KSH, mikor felkért arra, hogy vessük össze az 1910-es perifériákat a mai helyzettel, mintegy értékelve az elmúlt 100 év különböző államokhoz és ideológiákhoz fűződő területfejlesztési politikájának eredményét.⁴

A térképek további elemzését reményeink szerint az atlasz egy összevont, új, nagyobb méretű kiadása tartalmazza majd, megvárva a szakma reakcióját (mely jelenségek érdemelnek nagyobb vagy kevesebb figyelmet, milyen megjelenítési technikával dolgozzunk), egy oldal térkép és egy oldal szöveges magyarázó formájában, mely immár az teljes, 1720-1920 közötti időszakra vonatkozóan foglalja össze a kutatások eredményét.

Budapest, 2020. május 11.

A szerkesztők nevében:

¹ Demeter, Gábor (szerk.): Atlasz Magyarország történetének tanulmányozásához. Magyarország a Habsburg Monarchiában (1850–1869). *Hungary in the Habsburg Monarchy*. Budapest, 2020.

² <http://www.gistory.hu/g/hu/gistory/gismaps>

³ Demeter Gábor – Szulovszky János (szerk.): Területi egyenlőtlenségek nyomában a történelmi Magyarországon. Módszerek és megközelítések. Budapest, MTA BTK, 2018.

⁴ Demeter, Gábor: Estimating Regional Inequalities in the Carpathian Basin – Historical Origins and Recent Outcomes (1880–2010). *Regional Statistics*, 2020/1. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2020/rs100105.pdf>

Tartalomjegyzék / Table of contents

1. Demográfia, egészségügy, műveltség / Demography, health and literacy.....	1
2. Infrastruktúra / Infrastructure.....	39
3. Vallási és etnikai viszonyok / Religious and ethnic structure.....	69
4. Települési jövedelmek és terhek; politikai viselkedés / Settlement incomes and burdens; political behaviour.....	107
5. Mezőgazdaság és területhasználat / Agriculture and landuse.....	129
6. Ipar és terciér szektor / Industry and tertiary sector.....	259
7. Fejlettség, perifériák, urbanizáció / Development and peripheries; urbanization.....	311

Térképek jegyzéke / List of maps

1. Demográfia, egészségügy, műveltség / Demography, health and literacy

1. Településállomány és településsűrűség 1910-ben – csak a belterületi helyeket jelölve / Settlement density in 1910
2. Településnagyság 1880-ban / Settlement size in 1880
3. Településnagyság 1910-ben / Settlement size in 1910
4. 1000 férfira jutó nők számának 1880-1900 közötti átlaga / Average number of women per 1000 males (1880-1900)
5. Házasságkötések száma 1000 főre között éves átlagban / Average number of marriages per 1000 persons (1901-1908 yearly average)
6. Élveszületések száma 1000 főre 1901-1908 között éves átlagban / Average number of births per 1000 persons (1901-1908 yearly average)
7. Halálozások száma 1000 főre 1901-1908 között éves átlagban / Average number of deaths per 1000 persons (1901-1908 yearly average)
8. Természetes szaporulat 1000 főre 1901-1908 között, éves átlag / Natural reproduction rate per 1000 persons (1901-1908 yearly average)
9. Különbség a tényleges és természetes szaporulat között / Difference between real and natural growth rate (1901-1908, yearly average)
10. Évi átlagos népességnövekedés vagy fogyás (1881-1890 között, %) / Average yearly growth rate (1881-1890, %)
11. Éves átlagos növekedés 1869-1900 között % / Average growth rate, 1869-1900 (%)
12. Népességnövekedés (1880/1870) / Population increase (1880/1870)
13. Népességnövekedés (1910/1870) / Population increase (1910/1870)
14. Egy főre jutó terület (kat. hold., 1910) / Average territory per capita (in cadastral holds, in 1910)
15. Egy főre jutó közigazgatási terület változása kataszteri holdban (1910-1880) / Change in average territory per capita (1910-1880) (cadastral holds)
16. Egy házra jutó lakosság 1910-ben / Average household size in 1910 (prs)
17. Egy házra jutó lakosság változása (1910-1880, fő) / Change in average household size (1910-1880, prs)
18. Beszélni nem tudók aránya 1880-ban (%) / Proportion of people unable to speak (1880, %)
19. 6 éves kor alattiak aránya 1910-ben (1 = 100 %) / Proportion of people under 6 years (1910) (1 = 100 %)
20. A 60 év felettek aránya 1910 (1 = 100 %) / Proportion of people above 60 years (1910) (1 = 100 %)
21. A 6 éven aluliak és 60 év felettek egymáshoz mért aránya, 1910 / Ratio of people under 6 yrs and above 60 yrs (1910)
22. 15 éves kor alattiak aránya, % 1891-1900 / The proportion of youngsters under 15 years (1891-1900, %)
23. A munkaképes korúak (15-59 év) aránya (%), 1891-1900 / The proportion of people between 15-59 years (1891-1900, %)
24. A 60 év felettek aránya (1891-1900, %) / The proportion of people above 60 years (1891-1900, %)
25. Rákban elhunytak aránya (100 000 főre 15 év felett), 1901-1904 évi átlaga / Proportion of deaths in cancer (per 100 000 prs above 15 yrs)
26. Írni-olvasni tudó önálló birtokosok aránya az összesből, 1910, % / Literate landowners from the total (1910, % - without Budapest)
27. Az 50K felett adózó írni-olvasni tudó birtokosok és az összes írni-olvasni tudó birtokos arányának differenciája (1910, %) / Difference between landowners paying more than 50 K tax (%) and the total literate landowners (%), 1910)
28. Az özvegy nők aránya 1891-1900 között, % (15 év felett) / The share of widows, 1891-1900 (in %, above 15 years)
29. A nős férfiak aránya 1891-1900 között, % (15 év felett) / Share of married men, 1891-1900, (in % above 15 years)
30. Kereső / eltartott arány 1910 (1 = 100 %) / Ratio of earners to non-earners (1910) (1 = 100 %)
31. A keresők %-os aránya (1910) – keresők %-os aránya (1900) (1 = 100%) / Difference between proportion of earners in 1910 and proportion of earners in 1900 (1 = 100%)
32. Az írni-olvasni tudók aránya az összlakosságból 1880-ban (1 = 100 %) / Proportion of literate people from the total population (1880) (1 = 100 %)
33. Az írni-olvasni tudók aránya az összlakosságból 1910-ben (1 = 100 %) / Proportion of literate people from the total population (1910) (1 = 100 %)
34. Az alfabetizáció % pontos javulása (1910-es értékekből az 1880-as % értékek) (1 = 100 %) / Improvement in alphabetization in % (1910-1880) (1=100 %)
35. Az írni-olvasni tudók számának változása (1910/1880) / Change in number of literate people (1910/1880)
36. Születési ráta éves átlaga 1901-1910 között (ezrelék) / Crude birth rate (average of 1901-10, per 1000 prs)
37. Halálozási ráta éves átlaga 1901-1910 között (ezrelék) / Crude death rate per 1000 prs (average of 1901-10)
38. A természetes szaporodás éves átlaga 1901-1910 között ezrelékben / Natural reproduction rate per 1000 persons (1901-1910 yearly average)
39. A migrációs ráta éves átlagértéke tíz év alapján (1901-1910) az 1910-es lakosságszámhoz mérve (1=100%) / Yearly migration rate between 1901-10 measured to the total population in 1910 (1=100%)
40. A tényleges szaporodás ezrelékben 1901-1910 között / Real population increase per 1000 prs (in 1901-10)
41. Kanyaróban, vörhenyben, szamárköhögésben elhunytak az összesből (éves átlag, 1901-1910, %) / The share of measles, scarlet fever and whooping cough from total deaths (in %, yearly average in 1901-10)

42. Tuberkulózisban elhunytak az összesből (% , 1901-1910 közötti éves átlag) / The share of TBC deaths from total deaths (in %, yearly average between 1901 and 1910)
43. Csecsemőhalandóság a halálozások százalékában 1901-1910 között, éves átlag / Infant mortality in % of total deaths (under 1 year, yearly average between 1901 and 1910)
44. Csecsemőhalandóság a születések arányában, 1901-1910 között éves átlag (1 = 100%) / Infant mortality in % of births, (under 1 year, yearly average between 1901 and 1910, 1 = 100%)
45. Törvénytelen születésűek aránya az összes születésből 1901-1910 között / Share of illegitimate births from the total in % (yearly average between 1901-1910)
46. Orvosi kezelést kapott elhunytak aránya az összes halotthoz 1901-1910 között (1 = 100%) / The share of died receiving medical care (yearly average in 1901-10, 1 = 100 %)
47. Adott helyen született és ugyanott összeírt személyek aránya, % / People born and conscripted at the same locality, % (1891-1900)
48. Adott helyen összeírt, de máshol születettek aránya, % / People conscripted at a given locality, but born elsewhere, % (1891-1900)
49. Adott helyen született, de másutt összeírt lakosság aránya, % / People born at a locality, but conscripted elsewhere, % (1891-1900)
50. A törvényhatóságok egymás közötti cseréjének összesített mérlege, % (a passzív mérleg negatív számokkal jelölve) / Balance of migration between localities, % (1890-1900) (passive balance is indicated by negative numbers)
51. Büntettekért (nem szabálysértés és nem becsületsértés) elítéltek aránya (100 000 főre, 1905-08 között éves átlagban) / The share of convicted persons (per 100 000 inhabitants, yearly average between 1905 and 1908)
52. Kiskorú bűnelkövetők aránya (12-18 év között, 100 000 főre, 1905-08 között éves átlagban) / The share of convicted youngsters aged 12-18 (per 100 000 inhabitants, yearly average between 1905 and 1909)
53. Személy elleni büntettért elítéltek aránya (100 000 főre) / The share of convicted because of crimes committed against individuals
54. Vagyon elleni büntettért elítéltek aránya (100 000 főre) / The share of convicted because of crimes committed against property
55. Kivándorlók száma és aránya 1899-1913 között / Number and proportion of emigrants from total population (1899-1913)
56. Magasabb iskolák típusai és felekezeti típusuk 1840 körül / The character of secondary and high schools in the 1840s
57. 25 ezrelék alatti születési aránnyal bíró települések 1900 körül / Settlements with less than 2.5% birth rate in the 1900s
58. Járási szomszédsági viszonyok 1910-ben / Number of neighbouring entities at district level, 1910

A 4. térkép Nagy Mariann adatai alapján készült, az 55-56. térkép Nagy Béla munkája, az 58. térképet Jakobi Ákos készítette, a többi térkép Demeter Gábor munkája. A térinformatikai alaptérképeket Németh Gábor állította elő.

2. Infrastruktúra / Infrastructure

1. Kő- és téglapépületek aránya 1910-ben (1 = 100%) / The share of buildings made of stone and bricks, 1910 (1 = 100 %)
2. Faépületek aránya 1910-ben (1 = 100%) / The share of buildings made of wood, 1910 (1 = 100 %)
3. Kőalapú vályogépületek aránya 1910-ben / The share of buildings made of adobe clay with stone base, 1910 (1 = 100 %)
4. Vályogépületek aránya 1910-ben / The share of buildings made of adobe, 1910 (1 = 100 %)
5. Házak számának változása (1910/1880) / The increase in number of houses (1910/1880)
6. Háztípusok Dél-Erdélyben, kördiagram, 1910 / Pie-chart diagram of houses made of different construction material (1910)
7. Települések jegyzőtől való távolsága 1908-ban (km, csak a belterületekre) / Distance of settlements from the notary office in kms (1908)
8. Települések orvostól való távolsága 1908-ban km-ben (csak belterületre, a 0 jelenthet adathiányt is) / Distance of settlements from medical doctors in kms (1908; 0 might mean „no data” too)
9. A pénzügyi intézmények tőke (1880, K) / Total capital in financial institutions in K (1880)
10. A pénzügyi intézmények tőke egy főre jutó értéke (1880, K) / Per capita capital in banks institutions in K (1880)
11. A banktőke összes értéke (1880, K) / Total capital in banks in K (1880)
12. A banktőke egy főre jutó értéke (1880, K) / Per capita capital in banks institutions in K (1880)
13. A szövetkezeti tőke összes értéke (1880) / Total capital in cooperatives in K (1880)
14. A szövetkezeti tőke egy főre jutó értéke (1880) / Per capita capital in cooperatives in K (1880)
15. A takarékpénztári tőke összes értéke (1880, K) / Total capital in savings banks in K (1880)
16. A takarékpénztári tőke egy főre jutó értéke (sűrűsége) (1880, K) / Per capita capital in savings banks in K (1880)
17. A társadalmi egyesületek száma és elhelyezkedése (1880) / Localization and number of social clubs in 1880
18. Az egyleti tagok száma 1880-ban / Memberships in social clubs in 1880
19. Az egyleti tagok száma az írni-olvasni tudókéhoz képest, 1880 (%) / Proportion of social clubs' members measured to literate population (1880, %)
20. A természetes eredetű (nem fúrt) gyógyvizek ismeretessége 1880-ban / Known locations of natural (not drilled) medicinal and mineral waters in 1880
21. Postaállomások elterjedése 1849 előtt / Postal stations before 1849
22. Új postaállomások elterjedése 1849-1879 között / New postal stations, 1849-1879
23. Új postaállomások elterjedése 1880-1896 között / New postal stations, 1880-1896
24. Távíróállomások eloszlása 1896-ban / Territorial distribution of telegraph stations in 1896
25. Kézbesített csomagok és értékcsikkek száma, 1896 / Number of delivered packages and postal commodities, 1896
26. Kézbesített csomagok és értékcsikkek értéke (1896, Ft) / Total value of delivered packages and postal commodities, 1896 (in Ft)
27. Az állami utak forgalma 1874-ben (vonóállat/ nap) / Traffic on state roads in 1874 (draft animal/day)
28. Az állami utak forgalma 1894-ben (vonóállat/ nap) / Traffic on state roads in 1894 (draft animal/day)
29. 1 főre jutó postai érték (Ft) és a körzet nagyságának hányadosa, 1896 (forgalmi intenzitás) / Postal delivery value (per capita) divided by the extent of delivery district (number of settlements); traffic intensity map, 1896
30. Postaállomással rendelkező települések aránya járásonként (%) 1896-ban/ Proportion of settlements with postal station (district level, %, 1896)
31. 1000 km²-re jutó postaállomások száma járásonként (db, 1896)/ Post office density (district level, postal stations/1000 km²)
32. Távíróállomással rendelkező települések aránya járásonként (% , 1896) / Proportion of settlements with telegraph station (district level, %, 1896)
33. 1000 km²-re jutó távíróállomások száma járásonként (db, 1896) / Telegraph station density (district level, telegraph stations/1000 km²)
34. Egy gazdaságra jutó összes fogat száma 1895-ben / Carts per farms in 1895
35. Egy lakosra jutó lovak száma 1896-ban / Number of horses per one inhabitant (horse density) in 1896
36. Magyarország úthálózata 1900 körül / State, county and municipal roads, cca. 1900
37. Magyarország vasúthálózata 1916-ban / Railroads in Hungary in 1916
38. Magyarország vasúthálózata 1869 előtt / Railroads in Hungary before 1869
39. Magyarország vasúthálózata 1880-ban / Railroads in Hungary in 1880
40. Magyarország vasúthálózata 1890-ben / Railroads in Hungary in 1890

41. Magyarország vasúthálózata 1901-ig / Railroads in Hungary in 1901
42. A települések távolsága a legközelebbi vasútállomástól 1870-ben (m) / Distance of settlements from the nearest railway station in 1870 (m)
43. A települések távolsága a legközelebbi vasútállomástól 1890-ben (m) / Distance of settlements from the nearest railway station in 1890 (m)
44. A települések távolsága a legközelebbi vasútállomástól 1910-ben (m) / Distance of settlements from the nearest railway station in 1910 (m)
45. Vasúti talpfák beépített mennyisége db, 1885-1895 között / The total number of railway sleepers built in between 1885 and 1895
46. A vasúti elérhetőség javulása 1870-1890 között (m) / Improvement in availability of railways (1870-1890, m)
47. A vasúti elérhetőség javulása 1890-1910 között (m) / Improvement in availability of railways (1890-1910, m)
48. A vasúti elérhetőség teljes javulása 1870-1910 között (m) / Total improvement in availability of railways (1870-1910, m) – zero means no improvement
49. Járási vasútsűrűség (vasútállomás/járás), 1910) / District level railway station density, 1910
50. Egy állomásra jutó átlagos lélekszám, 1910 / Average population per railway station (at district level, 1910)
51. Gyógyszertárak 1887-ben és kolera 1893-ban / Pharmacies in 1887 and cholera in 1893
52. A kommunális áramfejlesztő-telepek kapacitása, 1906 / Capacity of communal electric power plants (1906)
53. Az egy lakosra jutó és összes izzólámpák száma 1906-ban / Total and per capita number of light bulbs in 1906
54. Az áramfejlesztők gőzgépeinek összes és egy főre eső teljesítménye (LE/hp)/ Total and per capita horsepower of steam engines in electric power plants
55. Közúthossz km-ben 100 km²-re 1899-ben / Length of public roads (km/100km²), 1899
56. 10000 főre eső közúthossz km-ben 1899-ben / Length of public roads (km/10000 prs), 1899
57. Vizimalmok száma 1882-ben / The number of watermills in 1882
58. Megyei vasútsűrűség: km/1000km² / Railway density (county level: km/1000 km²)
59. Benzinkutak és kövezett városi utak 1910 körül / Petrol stations and paved urban roads (cca. 1910)
60. Budapest időbeli elérhetősége (óra, 1910) / The accessibility of Budapest by train (distance in hours), 1910
61. Vasúton feladott növényi áru a mezőgazdasági keresők arányában (t/1000 kereső) / Total freight of crops transported by railway (ton/1000 earner)
62. Teljes vasúti áruforgalom (t/1000 kereső) 1900 körül / Total freight of goods transported by railway (ton/1000 earner) cca. 1900
63. Vasúti forgalom 1913-ban (tonna/km) / Railway traffic in tons in 1913
64. Távbeszélő hálózat 1901-ben / Telephone network in 1901
65. Vízművek 1920 előtt / Water drainage network before 1920
66. Vasút- posta- és táviróhálózat / Railways, telegraphs, postal service routes combined, before 1867
67. A honvédség diszlokációja 1873-ban / Dislocation of "honvéd" forces in 1873
68. A honvédség diszlokációja 1913-ban / Dislocation of "honvéd" forces in 1913
69. A véderő keresőinek száma és aránya (1910, fő és %) / The number and % of the military personnel from earners
70. A k.u.k. és ludovikás tisztek származási helye / The origins of Honvéd and k.u.k. officers

A 21-26. és 29. ábrát a Postamúzeum adataiból intézményközi együttműködés keretén belül Demeter Gábor készítette, a 27-28. ábra Szalkai Gábor munkája, a 30-33. ábrát Jakobi Ákos készítette, a 34-47. és 50-54. és 59. ábrát Frisnyák Zsuzsa adatai alapján Demeter Gábor készítette, a 42-44. és 50. ábrához a számításokat Gyula Gergő végezte, a 49-50. ábra Jakobi Ákos munkája, az 55-57. ábrát Nagy Mariann adataiból Demeter Gábor szerkesztette, a 61-62. ábra Frisnyák Zsuzsa munkája, a 60. és 63-70. ábrát Nagy Béla készítette, a többi ábra Demeter Gábor munkája.

3. Vallási és etnikai viszonyok / Religious and ethnic structure

1. Római katolikusok aránya és legnagyobb közösségeik 1910-ben (1=100%) / The proportion of Roman Catholics in 1880 and their greatest communities (1 = 100%)
2. A római katolikusok arányának % pontos változása (1910%-1880%) / The change in % of Roman Catholics (1910%-1880%)
3. A római katolikusok számának változása (1910/1880) / The change in the number of Roman Catholics (1910/1880)
4. Reformátusok aránya 1910-ben (1 = 100%) és legnagyobb közösségeik / The proportion of Calvinists in 1910 and their greatest communities (1 = 100%)
5. A reformátusok arányának % pontos változása (1910%-1880%) / The change in proportion (%) of Calvinists (1910%-1880%)
6. A reformátusok számának változása (1910/1880) / The change in number of Calvinists (1910/1880)
7. Evangélikusok aránya és legnagyobb közösségeik 1910-ben (1 = 100 %) / The proportion of Lutherans in 1910 and their greatest communities (1 = 100%)
8. Az evangélikusok számának változása (1910/1880) / The change in the number of Lutherans (1910/1880)
9. Görög katolikusok aránya 1880-ban és 1910-ben (%) és legnagyobb közösségeik
10. A görög katolikusok számának és %-os arányának változása (1910/1880; 1910%-1880%) / The change in the number and proportion of Greek Catholics (1910/1880; 1910%-1880%)
11. Az ortodoxok aránya 1880-ban és 1910-ben (%) és legnagyobb közösségeik / The proportion of Orthodox in 1880 and in 1910 (%) and their greatest communities
12. Az ortodoxok számának és arányának változása (1910/1880 és 1910%-1880%) / The change in the number and proportion of Orthodox (1910/1880 and 1910%-1880%)
13. Zsidók aránya 1910-ben (%) és legnagyobb közösségeik / The proportion of Jews in 1910 (%) and their greatest communities
14. A zsidók arányának % pontos változása (1910%-1880%) / The change in % of Jews (1910%-1880%)
15. A zsidók számának változása (1910/1880) / The change in the number of Jews (1910/1880)
16. A járási vallási viszonyai (1910) / Religious distribution at district level
17. Magyarország vallási viszonyai, 1910 pontdiagramon / Religious distribution (dot diagram) of Hungary, 1910
18. Dél-Erdély vallási viszonyai 1910-ben kördiagramon / Religious distribution in South-Transylvania in 1910 (pie-chart)
19. A Délvidék vallási viszonyai 1910-ben kördiagramon / Religious distribution in South-Hungary in 1910 (pie-chart)
20. Magyarország etnikai viszonyai 1880-ban pontdiagramon (anyanyelv) / Ethnic distribution (dot diagram) in Hungary, 1880 (1 dot = 100 prs)
21. Északnyugat-Magyarország anyanyelvi viszonyai 1910-ben kördiagramon / Ethnic distribution in Northwest-Hungary in 1910 (pie-chart)
22. Járási etnikai viszonyok 1910-ben (%) / Ethnic patterns at district level in 1910
23. A magyar anyanyelvűek aránya 1910-ben (1 = 100%) / The proportion of Hungarians in 1910 and their greatest communities (1 = 100 %)
24. A magyar anyanyelvűek % pontos változása (1910%-1880%) / The change in proportion of Hungarians (1910%-1880%)
25. A magyarul tudók és a magyar anyanyelvűek arányának különbsége 1910 (1 = 100 %) / The difference between population able to speak Hungarian (%) and population with Hungarian mother tongue (%) (1 = 100 %)
26. A német anyanyelvűek aránya 1880-ban (%) / The proportion of Germans in 1880 and their greatest communities (%)
27. A német anyanyelvűek számának változása 1910/1880 / The change in number of Germans (1910/1880)
28. A német anyanyelvűek % pontos változása (1910%-1880%) / The change in proportion of Germans (1910%-1880%)
29. A szlovák anyanyelvűek aránya 1880-ban (%) / The proportion of Slovaks in 1880 and their greatest communities (%)
30. A szlovák anyanyelvűek számának változása 1910/1880 / The change in number of Slovaks (1910/1880)
31. A szlovák anyanyelvűek % pontos változása (1910%-1880%) / The change in % of Slovaks (1910%-1880%)

32. A ruszin anyanyelvűek aránya 1910 (1 = 100 %) / The proportion of Rusins in 1910 and greatest communities (1 = 100%)
33. A ruszin anyanyelvűek számának változása (1910/1880) / The change in number of Rusins (1910/1880)
34. A ruszin anyanyelvűek % pontos változása (1910%-1880%) / The change in proportion of Rusins (1910%-1880%)
35. A román anyanyelvűek aránya és legnagyobb közösségeik 1910-ben (%) / The proportion of Romanians in 1910 and their greatest communities (%)
36. A román anyanyelvűek számának változása (1910/1880) / Change in number of Romanians (1910/1900)
37. A román anyanyelvűek % pontos változása (1910%-1880%) / Change in % of Romanians (1910%-1880%)
38. A szerb és horvát, krassován és bolgár anyanyelvűek aránya (1910) / Serbs, Croats, Krashovans and Bulgarians in 1910 (1 = 100%)
39. A szerbhorvát anyanyelvűek % pontos változása (1910%-1880%) / The change in % of Serbs and Croats (1910%-1880%)
40. A nem magyar anyanyelvűek természetes szaporulata 1000 lélekre / Natural reproduction rate of minorities for 1000 prs (1901-08)
41. A magyar anyanyelvűek természetes szaporulata 1000 lélekre 1901-08 között / Natural reproduction rate of Hungarians for 1000 persons
42. A magyar és nem magyar anyanyelvűek szaporulatának különbsége ezrelékben / Difference in natural reproduction rate of Hungarians and minorities for 1000 prs
43. A magyarul tudók aránya a nem magyar anyanyelvűek között / Proportion of national minorities able to speak Hungarian in 1910
44. Etnikai változások Kassa környékén 1720-1930 között a statisztikai adatok szerint / Ethnic changes around Kassa / Košice between 1720 and 1931 based on statistics
45. Németek Erdélyben / Germans in Transylvania, 1850
46. Románok Erdélyben / Romanians in Transylvania in 1850
47. Magyarok Erdélyben / Hungarians in Transylvania in 1850
48. Migráció és népességnövekedés Ung vármegyében az 1900-as években / Migration and population growth in Ung county in the 1900s
49. Migráció és népességnövekedés Bereg vármegyében az 1900-as években / Migration and population growth in Bereg county in the 1900s
50. Az extremeus lakosság aránya 1720-ban / The proportion of extremeus population in 1720 from conscripted

A 43-46. ábra Nagy Béla, a 48-49. ábra Bagdi Róbert munkája, a többi Demeter Gábor készítette.

4. Települési jövedelmek és terhek; politikai viselkedés / Settlement incomes and burdens; political behaviour

1. Egy főre jutó állami direkt adóterhek (1908, K) / Per capita direct state burdens in 1908 (K)
2. Egy főre jutó települési vagyon (1908, K) / Per capita settlement wealth in 1908 (K)
3. Egy főre jutó direkt adóteher a települési vagyonhoz mérve (1 = 100 %) / Per capita direct state burdens / per capita settlement wealth (1908, 1=100 %)
4. Települési kiadás a vagyonhoz mérve 1908-ban (1 = 100 %) / Settlement expenditures measured to wealth in 1908 (1 = 100 %)
5. Egy főre jutó települési bevétel 1908-ban (K) / Per capita settlement income in 1908 (K)
6. Egy főre jutó települési bevétel és kiadás hányadosa 1908-ban (K) / Ratio of settlement income and expenditure (1908, K)
7. Egy főre eső települési pótdadó 1908-ban (K) / Per capita settlement surtax in 1908 (K)
8. Egy főre eső települési pótdadó különbsége (1908-1899, K) / Difference between per capita settlement surtax in 1908 and 1899 (K)
9. Települési pótdadó a bevételhez mérve 1908 (1 = 100 %) / The value of settlement surtax measured to income (1908, 1 = 100 %)
10. Állami direkt adók a települési földjövedelemhez mérve (1910) / Direct state burdens / incomes from crops (1 = 100 %)
11. A választójoghoz szükséges minimális földadó értéke Ft-ban, 1896 / Spatial distribution of minimum land tax to participate at the elections (1896, Ft)
12. A választójoghoz szükséges minimális földadó a tiszta földjövedelem %-ában (1910) / Minimum land tax to participate at the elections (census) measured to net income (1910) in %
13. A választókerületek lakosságszámának differenciái (1910) / Differences in population of electoral districts (1910)
14. Választók aránya a lakosságon belül (1910) % / Proportion of electors within total population (1910, %)
15. Országgyűlési választókerületek felekezeti viszonyai 1880-ban / Religious composition of electoral districts, 1880
16. Országgyűlési választókerületek felekezeti viszonyai 1910-ban / Religious composition of electoral districts, 1910
17. Országgyűlési választókerületek etnikai viszonyai 1880-ban / Ethnic composition of electoral districts, 1880
18. Választókerületek típusai a census alapján (1900) / Types of electoral districts based on census, 1900
19. Választókerületek pártpreferenciái (1878-1910) a lehetséges győzelmek %-ában / Political preference scale of electoral districts (1878-1910), based on the % of victories
20. Az etnikailag magyar és nem magyar területek politikai preferenciájának dinamikája 1887-1901 között / Political preferences and dynamics of ethnically Hungarian and non-Hungarian territories
21. A magyar többségű választókerületek pártpreferenciái (1878-1910) / Political preference scale of electoral districts with Hungarian majority, based on the % of victories (1878-1910)
22. Nemzetiségi többségű választókerületek pártpreferenciái (1878-1910) / Political preference scale of electoral districts with non-Hungarian majority based on the % of victories (1878-1910)
23. A régi jog alapján választók aránya a választók között (1900) / Proportion of electors based on old rights from all electors (1900, %)
24. A nemzetiségi pártok szereplése 1878 és 1910 között rendezett választásokon / The geographical basis of the parties of the ethnic minorities, based on the % of victories (1878-1910)
25. Országgyűlési választókerületek etnikai viszonyai 1910-ben / Ethnic composition of electoral districts, 1910
26. Országgyűlési választókerületek felekezeti viszonyai 1910-ben (többség-kisebbség) / Religious composition of electoral districts, 1910 (majority with minorities)
27. Függetlenségi Párti kerületek vallási megoszlása / The religious distribution of districts voting for the Independence Party
28. Kormánypárti és azzá váló kerületek vallási megoszlása / Religious distribution of districts voting for the government party (+districts abandoning opposition)
29. A Szabadelvű Párt és Nemzeti Munkapárt szereplése országos választásokon (1878-1910) / The geographical basis of the Szabadelvű (Liberal) Party and the Munkapárt, based on the % of victories (1878-1910)
30. A 67-es ellenzéki pártok szereplése 1878 és 1910 közötti választásokon / The geographical basis of the moderate 67-er opposition, based on the % of victories (1878-1910)
31. A függetlenségi (48-as) ellenzék szereplése országos választásokon (1878-1910) / The geographical basis of the radical (48-er) opposition (Independence Party) based on the % of victories (1878-1910)
32. A Katolikus Néppárt szereplése országos választásokon (1896-1910) / The geographical basis of the Catholic Party, based on the % of victories (1878-1910)
33. Komplex demográfiai telítettség: kék színnel jelezve a túlterhelt területek / Demographic pressure calculated from income/landsize and population growth rate (indicated by blue)

Az 1-12. és 33. ábra Demeter Gábor, a 12-32. ábra Pap József munkája.

5. Mezőgazdaság és területhasználat / Agriculture and landuse

1. A búza hozama 1910-ben q/kh / The average output of wheat (q/hold in 1910)
2. A rozs hozama 1910-ben q/kh / The proportion of people between 15-59 years (1891-1900, %)
3. Az árpa hozama 1910-ben q/kh / The average output of barley (q/hold in 1910)
4. A kukorica hozama 1910-ben q/kh / The average output of maize (q/hold in 1910)
5. A burgonya hozama 1910-ben q/kh / The average output of potato (q/hold in 1910)
6. A cukorrépa hozama 1910-ben q/kh / The average output of sugar beet (q/hold in 1910)
7. A kaszálók hozama 1910-ben q/kh / The average output of meadows (q/hold in 1910)
8. A takarmányrépa hozama 1910-ben q/kh / The average output of mangelwurz (q/hold in 1910)
9. Egy főre jutó búzatermelés (q) / Wheat production/capita (q)
10. Rozs hozama egy főre (q) / Rye production/capita (q)
11. Árpa hozama egy főre (q) / Barley production/capita (q)
12. Kukorica egy főre jutó termelése (q) / Maize production/capita (q)
13. Burgonya egy főre jutó termelése (q) / Potato production/capita (q)
14. Összes gabona egy főre (q) / Total grains / capita (q)
15. Átlagos parcellaszám / Average number of parcels
16. Átlagos parcellaméret (kat. hold) / Average parcel size (in hold)
17. Szántók megyei aránya 1914-ben (%) / The proportion of arable lands in 1914 (%)
18. Legelők megyei aránya 1914-ben (%) / The proportion of pastures in 1914 (%)
19. Legelők megyei aránya 1914-ben (%) / The proportion of pastures in 1914 (%)
20. Erdők megyei aránya 1914-ben (%) / The proportion of forests in 1914 (%)
21. Rétek bruttó termelése (K/kh) 1914-ben / Gross production of meadows in (K/hold) in 1914
22. 1 kataszteri hold rétre jutó tiszta jövedelem (fillér) / The net income on 1 cadastral hold of meadow (fillér, 1914)
23. Legelők bruttó termelése K-ban egy kh-ra / The average output of meadows (q/hold in 1914)
24. 1 kataszteri hold legelőre jutó tiszta jövedelem (fillér) / The net income on 1 cadastral hold of pasture (fillér, 1914)
25. Szőlők bruttó termelése 1914-ben (K/kh) / Gross production of vineyards in K/hold in 1914
26. 1 kataszteri hold szőlőre jutó tiszta jövedelem (fillér, 1914) / The net income on 1 cadastral hold of vineyard (fillér, 1914)
27. Szántók bruttó termelése 1914-ben (K/kh) / Gross production of arable lands in K/hold (in 1914)
28. 1 kataszteri holdra jutó tiszta jövedelem (fillér, 1914) / The net income on 1 cadastral hold of arable land (fillér, 1914)
29. Hatékonyság: a szántó nettó jövedelme a bruttó termeléshez képest (fillér/K) / Efficiency rate: net income from arable lands measured to gross production
30. 1 kataszteri hold erdőre jutó tiszta jövedelem (fillér, 1914) / Net income on 1 cadastral hold of forest (fillér, 1914)
31. A rét és legelő nettó jövedelme a bruttó termeléshez képest / Net income from meadows and pastures measured to gross production
32. Szőlők nettó jövedelme fillérben a bruttó termeléshez (K) / Net income from vineyards (fillér) measured to gross production (in K)
33. Egy kataszteri hold bruttó mezőgazdasági jövedelme (K) / Total gross agrarian income from cultivated lands (K/hold)
34. Egy mezőgazdasági keresőre jutó nettó növénytermesztési érték (K) / Net crop production / agrarian earner (in K)
35. Egy kataszteri hold nettó mezőgazdasági jövedelme (K) / Net agrarian income from 1 hold in K
36. Egy mezőgazdasági keresőre jutó nettó, állattartásból származó érték (K) / Net production of husbandry / agrarian earner (in K)
37. Az 1 holdra jutó nettó összes mezőgazdasági termelés a bruttó %-ában / Net total agrarian production measured to gross agrarian production/hold (%)
38. Az egy mezőgazdasági keresőre jutó nettó növénytermesztési termelés a bruttó %-ában / Net crop production/ agrarian earner measured to gross crop production/agrarian earner (%)
39. Átlagos birtokméret (kat. hold) / Average estate size in hold
40. Egy mezőgazdasági lakosra jutó nettó tiszta jövedelem (K) / Profits per agrarian person (K)
41. A földhasznosítás szerkezete 1910-ben (5) / Landuse structure in 1910 (%)
42. A földjövedelem szerkezete megyénként 1910-ben (%) / The structure of land revenues in 1910 (%)
43. A búza learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of wheat from harvested arable lands (% , 1906-10)
44. A rozs learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of rye from harvested arable lands (% , 1906-10)
45. A zab learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of oat from harvested arable lands (% , 1906-10)
46. A kukorica learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of maize from harvested arable lands (% , 1906-10)
47. A burgonya learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of potato from harvested arable lands (% , 1906-10)
48. Az összes gabonaféle learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of total grains from harvested arable lands
49. A takarmánynövények learatott területe a vetett szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of fodder from harvested arable lands (% , 1906-10)
50. Az ipari növények learatott területe az aratott szántóföldekből (1906-1910, %) / The share of industrial plants from harvested arable lands
51. A növények learatott területe az aratott szántóföldekből 1906-1910 között (%) / The share of harvested plants from total harvested land (%) in 1906-10
52. A kultúrák bruttó termelésből való részesedése 1906-1910 között (%) / The share of cultures from gross production (%) in 1906-10
53. Lóállomány 1000 főre (1911) / Horse per 1000 prs, 1911
54. 1000 főre eső szarvasmarhaállomány (1911) / Cattle per 1000 prs, 1911
55. 1000 főre eső sertésállomány (1911) / Swine per 1000 prs, 1911
56. 1000 főre eső juhállomány (1911) / Sheep per 1000 prs, 1911
57. 1000 főre eső számosállat összesen (1911) / Total animal units per 1000 prs, 1911
58. A juhok fajtái, elterjedésük 1895-ben / Sheep species in 1895
59. Zsír- és hússertések elterjedése 1895-ben (%) / Fat and meat producing pigs, 1895, %
60. Tejelő és húsmarhák elterjedése (1895-ben, %) / Milk-giving and flesh-giving cow species in %, 1895
61. Az állati értéktermelés %-os megoszlása 1895-ben / The distribution of animal production in % in 1895
62. A takarmánytermelés megoszlása 1895-ben (%) / The distribution of fodder production in % in 1895
63. A takarmánytermelésbe bevont mezőgazdasági terület megoszlása 1895-ben (%) / The distribution of agrarian area involved in fodder production (1895, %)
64. 64. A takarmánytermelés hatékonysága (termelés% / terület%) / The productivity of fodder production (production% / area %)
65. Egy állatorvosra jutó számosállat 1911-ben / Animals / vet in 1911
66. 1000 kh-ra jutó igásállat 1910-ben / Draft animals per 1000 cadastral holds
67. 1000 mezőgazdasági főre jutó igásállat 1910-ben / Draft animals per 1000 agrarian inhabitant in 1910
68. Vetőgépek 1000 mezőgazdasági keresőre 1910-ben / Seeding machines per 1000 agrarian earners in 1910
69. Boronák 1000 mezőgazdasági keresőre 1910-ben / Harrows per 1000 agrarian earners in 1910
70. Ékek 1000 mezőgazdasági keresőre 1910-ben / Ploughs per 1000 agrarian earners in 1910

71. Gőzekék 1000 mezőgazdasági keresőre 1910-ben / Steam-ploughs per 1000 agrarian earners in 1910
72. Mezőgazdasági motorok 1000 mezőgazdasági keresőre 1910-ben / Agrarian engines per 1000 agrarian earners in 1911
73. Vetőgépek 1000 kat. hold szántóra 1910-ben / Seeding machines per 1000 cadastral hold arable land in 1910
74. Ekék 1000 kat. hold szántóra 1910-ben / Ploughs per 1000 cadastral hold arable land in 1910
75. Boronák 1000 kat. hold szántóra 1910-ben / Harrows per 1000 cadastral hold arable land in 1910
76. Gőzekék 1000 kat. hold szántóra 1910-ben / Steam-ploughs per 1000 cadastral hold arable land in 1910
77. Mezőgazdasági motorok 1000 kat. hold szántóra 1910 körül / Agrarian engines per 1000 cadastral hold arable land in 1910
78. Az összes gépi erő az országos átlaghoz (100) mérve 1910-ben / Total engine power measured to country average as 100 in 1910
79. A kézzel és géppel csépelte gabona aránya 1915-ben / The proportion of grains threshed by machines and manually in % in 1915
80. Vasekék és faekék aránya a századfordulón / Iron and wooden ploughs cca. 1900, %
81. Mezőgazdasági lakosság % a századfordulón / Agrarian population in % at the turn of the century
82. A nők aránya a mezőgazdasági keresők között (%) / Women's share from agrarian earners, %
83. Egy mezőgazdasági lakosra jutó művelt hold / Cultivated holds per 1 agrarian person
84. Írni-olvasni tudó mezőgazdasági népesség (nem csak önálló gazdák) aránya % a századfordulón / Literate agrarian population (%) at the turn of century
85. 5 kh alatti szántók gyakorisága 1895-ben (%) / Arable lands under 5 hold in 1895 (%)
86. 100 kh feletti szántók gyakorisága 1914-ben (%) / Arable lands above 100 hold, 1914 (%)
87. 10000 kh feletti földterület nagysága 1914 (%) / Arable lands above 10000 hold, 1914 (%)
88. Mezőgazdasági munkás 100 önálló keresőre, 1910 / Agricultural daily wage-labourer per 100 earners
89. A mezőgazdasági keresők megoszlása 1910-ben (%) / The distribution of agrarian earners (% , 1910)
90. 100 önálló keresőre jutó mezőgazdasági munkás (88. részletesen) / Agrarian workers per 100 earners (88 – detailed)
91. Birtoknagyság szerinti megoszlás (terület %-ában) 1895-ben / Distribution of estate size (in % of the cultivated area) in 1895
92. Birtoknagyság szerinti megoszlás (terület %-ában) 1914-ben (más kategóriákkal) / Distribution of estate size (in % of the cultivated area) in 1914
93. Birtokkoncentráció: 100 kh alatti birtokok területarányának változása (% , 1895 és 1914) / The change in proportion of area in the case of estates under 100 hold (% , 1895 and 1914)
94. Vas- fa- és tüskeboronák aránya 1895-ben/ Iron, wood and shrub harrows in % in 1895
95. A birtokosok birtokméret szerinti megoszlása 1895-ben (%) / Distribution of estate owners according to farmsize (% , 1895)
96. A szántóterületek nagyság szerinti megoszlása 1895-ben / Distribution of ploughlands based on their extent (% , 1895)
97. A szarvasmarhaállomány birtoknagyság szerinti megoszlása / The distribution of cattle between estate types
98. A juhállomány birtoknagyság szerinti megoszlása / The distribution of sheep based on estate size
99. A lóállomány birtoknagyság szerinti megoszlása / The distribution of horses based on estate size
100. A számosállat-állomány (és az állati értéktermelés) birtoknagyság szerinti megoszlása / The distribution of animals and income from husbandry based on estate size
101. Termény és állatkereskedő 1000 főre / Fodder and animal merchants / 1000 prs
102. A bérelt és vegyes gazdaságok kiterjedése a művelt terület %-ában / Rented and mixed economies (in % of area)
103. Biztosítás értéke 1 kh művelt területre, K / Value of insurance on 1 hold of cultivated land (K)
104. 100 birtokosra jutó bérlők száma / The number of tenants measured to 100 owners
105. Biztosítás értéke 1 mezőgazdasági lakosra, K / Value of insurance on 1 agrarian inhabitant (K)
106. Jelzálog értéke 1 kh művelt területre, K/ Value of mortgage on 1 hold of cultivated land (K)
107. Ugar a szántó százalékában 1910-ben / Fallow land (% of all arable lands in 1910)
108. Jelzálog értéke 1 mezőgazdasági lakosra, K / Value of mortgage on 1 agrarian inhabitant (K)
109. Bérlők megoszlása területnagyság szerint / The distribution of tenants based on rented landsize
110. Az őstermelő adófizetők megoszlása adó szerint / The distribution of agrarian tax-payers based on tax paid (%)
111. Földbirtokos a 24 éven felüli adófizető őstermelő férfiak %-ában / Landowners measured to agrarian tax-payers in %
112. Tejszövetkezeti tagok aránya (%) és teheneik aránya (%) / Proportion of milk-cooperative members (%) and their cattle from total
113. Az 50 K-nál többet adózók aránya az összes birtokosból / Proportion of tax-payers paying more than 50K from all owner farmers
114. Egy tejszövetkezeti tagra jutó tejtermék értéke K / Dairy product / milk-cooperative member (K)
115. Szuperfoszfát felhasználás 1911-ben (kg/kh) / Phosphate usage (kg/hold in 1911)
116. Az új ültetésű szőlők aránya az összesből 1896-ban (%) / The share of grapes of new plantation from the total (% , 1896)
117. Szuperfoszfát felhasználás növekedése: 1911/1907 (kg/kh) / Growth in the usage of phosphate fertilizer (1911/1907, kg/hold)
118. Immunis talajú szőlők aránya az összes szőlőből 1896-ban (%) / The share of grapes with immune soils from the total (% , 1896)
119. Egy mezőgazdasági lakosra jutó lófogatok száma (1896) / Carts driven by horses per one agrarian inhabitant (1896)
120. Egy mezőgazdasági lakosra jutó ökörfogatok száma (1896) / Carts driven by oxen per one agrarian inhabitant (1896)
121. Szántóterületek kiterjedése és aránya 1865-ben (%) / Extent of arable lands (1865, %) Debrecen and some other towns are missing
122. Rétek és legelők kiterjedése és aránya 1865-ben (%) / Extent of pastures and meadows (1865, %)
123. Erdők elterjedése és aránya 1865-ben (%) / Extent of woodlands (1865, %)
124. Szőlőterületek elterjedése és aránya 1865-ben (%) / Extent of vineyards (1865, %)
125. Nem hasznosított területek elterjedése és aránya 1865-ben (%) / Extent of areas not under cultivation (1865, %)
126. Egy birtokosra jutó terület (1865, hold) / Average area per owner (in cadastral holds, 1865)
127. Egy birtokra jutó tiszta (föld)jövedelem (1865, Ft) / Net income per estate (1865, Forints)
128. Egy kat. holdra jutó tiszta (föld)jövedelem (1865, Ft) / Net income per cadastral hold (1865, Forints)
129. A nagybirtok részesedése az összes birtokból (1865, 1 = 100 %) / The share of large estates measured to total farm number in 1865 (1 = 100 %)
130. Nagybirtokok településenkénti darabszáma (1865) / Number of large estates per settlement (1865)
131. Kisbirtokok településenkénti darabszáma (1865) / Number of smallholders per settlement (1865)
132. Szántóterületek kiterjedése 1895-ben (%) / The share of arable lands in 1895 (%)
133. Szántóterületek % pontos növekedése (1895%-1865%) / Change in extent of arable lands (1895%-1865%)
134. Rétek és legelőterületek kiterjedése 1895-ben (%) / The share of meadows and pastures in 1895 (%)
135. Rétek és legelők kiterjedésének változása (1895/1865, hold) / Change in extent of pastures and meadows (1895/1865, cadastral holds)
136. Rétek és legelők %-pontos növekedése (1895-1865%) / Change in extent of pastures and meadows (1895%-1865%)
137. Erdőterületek kiterjedése és eloszlása 1895-ben (%) / The share of forests in 1895 (%)
138. Erdőterületek % pontos növekedése (1895%-1865%) / Change in extent of forests (1895%-1865%)
139. A művelt terület nagyságának változása (1895/1865) / Change in extent of total cultivated area (1895/1865)
140. Egy gazdaság átlagos nagysága (kat. hold, 1895) / Average size of one farm (cadastral hold, 1895)
141. Egy lakosra jutó agrárjövedelem, 1865-ben Koronába átszámítva / Agrarian income (in Kronen) per capita (in 1865)
142. Mezőgazdasági keresők az összes keresőhöz mérve (1910, 1 = 100 %) / Agrarian earners to total earners (1910, 1 = 100 %)
143. Mezőgazdasági keresők számának változása (1910/1900) / Change in number of agrarian earners (1910/1900)

144. Mezőgazdasági keresők % pontos változása (1910%-1900%; 1 = 100%) / Change in % of agrarian earners (1910%-1900%; 1 = 100%)
145. Ipari és agrárnapzámos keresők az összes agrárkeresőhöz mérve 1900-ban (1 = 100 %) / Industrial and agrarian daily wage-labourers measured to all agrarian earners (1900, 1 = 100 %)
146. A napszámosok számának változása 1900-hoz képest (1910/1900) / Change in number of daily wage-labourers (1910/1900, 1 = 100 %)
147. Az önálló kisbirtokosok aránya a mezőgazdasági keresők közül 1900 (1 = 100 %) / The proportion of smallholders from agrarian earners (1900, 1=100 %)
148. Az önálló kisbirtokosok aránya a mezőgazdasági keresők közül 1910 (1 = 100 %) / The proportion of smallholders from agrarian earners (1910, 1=100 %)
149. A kisbirtokosok számának változása (1910/1900; 1 = 100 %) / Change in number of smallholders (1910/1900, 1 = 100 %)
150. A napszámra kényszerülő kisbirtokosok aránya a mezőgazdasági keresők %-ában (1900) / Smallholder daily wage labourers measured to total agrarian earners (1900, 1 = 100 %)
151. A napszámra kényszerülő kisbirtokosok aránya a mezőgazdasági keresők %-ában (1910) / Smallholder daily wage labourers measured to total agrarian earners (1910, 1 = 100 %)
152. Kisbirtokos napszámosok arányának változása a mezőgazdasági keresőkéhez (1910-1900) / Change in ratio of smallholder daily wage labourers, measured to the change of total agrarian earners (1910-1900)
153. Az összes birtokos számának változása 1900-1910 között beleértve a nagybirtokosokat és a napszámra kényszerülő törpebirtokosokat (1900 = 1) / Change in number of all estate owners (1910/1900, 1 = 100 %)
154. Birtokviszonyok ÉNy-Magyarországon 1910-ben (a napszámosokba az ipari és tercier napszámosok is beleértendő) / Occupation structure in the agriculture in NW-Hungary (1910, pie-chart, including all daily wage labourers)
155. Birtokviszonyok Közép-Magyarországon 1910-ben (a napszámosokba az ipari és tercier napszámosok is beleértendő) / Occupation structure in the agriculture in Central-Hungary (1910, pie-chart, including all daily wage labourers)
156. Foglalkozásszerkezet ÉNy-Magyarországon 1910-ben / Occupation structure in Northwest-Hungary (1910, pie-chart)
157. Egy gőzgépre jutó szántó nagysága kataszteri holdban 1872-ben / Arable land / steam engine in 1872 (cadastral holds)
158. A mezőgazdaság regionális szerkezete Nagy Mariann klaszteranalízise alapján / Regional structure of Hungarian agriculture based on the cluster analysis of Mariann Nagy
159. A Kárpát-medence földhasználata a 19. század második felében / Landuse in the Carpathian basin in the second half of the 19th c.
160. A Kárpát-medence földhasználata a 19. század második felében (erdők) / Landuse in the Carpathian basin in the second half of the 19th c. (forests)
161. A Kárpát-medence földhasználata a 19. század második felében (gyepek, nedves gyepek) / Landuse in the Carpathian basin in the second half of the 19th c. (grasslands, wetlands)
162. A Kárpát-medence földhasználata a 19. század második felében (gyepek, rét, legelő) / Landuse in the Carpathian basin in the second half of the 19th c. (grasslands, meadows, pastures)
163. A Kárpát-medence földhasználata 1930 körül / Landuse in the Carpathian basin in the 1930s
164. A Kárpát-medence földhasználata 1930 körül (erdők) / Landuse in the Carpathian basin in the 1930s (forests detailed)
165. A Kárpát-medence földhasználata 1930 körül (gyepek, nedves gyepek, cserjés gyepek) / Landuse in the Carpathian basin in the 1930s (wetlands, grasslands, shrubs)
166. A Kárpát-medence földhasználata 1930 körül (gyep, rét, legelő) / Landuse in the Carpathian basin in the 1930s (meadows, pastures)
167. A Kárpát-medence földhasználatának változása 1850-1930 között (erdők csökkenése, növekedése) / Change in landuse of the Carpathian basin, 1850-1930 (decrease and increase of forests)
168. A Kárpát-medence földhasználatának változása 1850-1930 között (gyepek csökkenése, növekedése) / Change in landuse of the Carpathian basin, 1850-1930 (decrease and increase of grasslands)
169. A Kárpát-medence földhasználatának változása 1850-1930 (nyílt felszín - erdő) / Change in landuse of the Carpathian basin, 1850-1930 (woodlands - open fields)
170. A Kárpát-medence földhasználatának változása 1850-1930 (szántók csökkenése, növekedése) / Change in landuse of the Carpathian basin, 1850-1930 (decrease and increase of arable lands)
171. Változó területhasználat 1850-1930 (összevont) / Aggregated landuse changes between the 1850s and 1930s
172. A Kárpát-medence földhasználatának változása 1850-1930 (erdő-gyep-szántó) / Major changes between the 1850s and 1930s (in woodland - grassland - arable land relations)
173. A Fertő-tó környékének tájhasználata az 1. katonai felvételezés idején / The landuse of Lake Fertő and surroundings during the 1st military mapping
174. A Fertő-tó környékének tájhasználata a 2. katonai felvételezés idején / The landuse of Lake Fertő and surroundings during the 2nd military mapping
175. A Fertő-tó környékének tájhasználata a 3. katonai felvételezés idején / The landuse of Lake Fertő and surroundings during the 3rd military mapping
176. A Hortobágy környékének tájhasználata az 1. katonai felvételezés idején / The landuse of Hortobágy and surroundings during the 1st military mapping
177. A Hortobágy környékének tájhasználata a 2. katonai felvételezés idején / The landuse of Hortobágy and surroundings during the 2nd military mapping
178. Történeti felszínborítás és földhasználat a Bodroglóközben az első katonai felvételezés idején / The landuse of Bodroglóköz during the 1st military mapping
179. Történeti felszínborítás és földhasználat a Bodroglóközben a második katonai felvételezés idején / The landuse of Bodroglóköz during the 2nd military mapping survey
180. Történeti felszínborítás és földhasználat a Bodroglóközben a harmadik katonai felvételezés idején / The landuse of Bodroglóköz during the 3rd military mapping survey
181. Történeti felszínborítás és földhasználat a Bodroglóközben a második világháború után / The landuse of Bodroglóköz after WWII
182. Hasznosított terület 1910-ben (%) / Utilized agrarian area from total lands (1910, %)
183. Átlagos parcellaméret (1910, kat. hold) / Average parcel size in 1910 (cadastral hold)
184. Egy birtokra jutó parcellaszám, 1910 / Average parcel number per farm in 1910
185. Egy birtokív nagysága 1910-ben (teljes terület) / Average estate size in 1910 (cadastral holds)
186. Tiszta kataszteri (föld)jövedelem / kat. hold (1910, K) / Net income per cadastral hold (all agrarian) in 1910 (K)
187. Tiszta kataszteri (föld)jövedelem egy birtokra (1910, K) / Net income per one estate in 1910 (K)
188. Szántók tiszta kataszteri jövedelme 1 kat. holdra 1910-ben (K) / Income of arable lands per cadastral hold (1910, K)
189. Rétek és legelők együttes átlagos holdankénti tiszta kataszteri jövedelme (1910, K) / Income of pastures + meadows per cadastral hold (1910, K)
190. Erdők tiszta kataszteri jövedelme 1 kat. holdra 1910-ben (K) / Income of forests per cadastral hold (1910, K)
191. Szőlők tiszta kataszteri jövedelme 1 kat. holdra, 1910 (K) / Income of vineyards per cadastral hold (1910, K)
192. Rétek tiszta kataszteri jövedelme 1 kat. holdra 1910-ben (K) / Income of meadows per cadastral hold (1910, K)
193. Legelők tiszta kataszteri jövedelme 1 kat. holdra 1910-ben (K) / Income of pastures per cadastral hold (1910, K)
194. Szántók részesedése a művelt területből (1910, %) / Share of arable lands from total cultivated land (1910, %)
195. Erdők részesedése a művelt területből (1910, %) / Share of woodlands from total cultivated land (1910, %)
196. Rétek és legelők együttes részesedése a művelt területből (1910, %) / Share of pastures and meadows from total cultivated land (1910, %)
197. Szőlők részesedése a művelt területből (1910, %) / Share of vineyards from total cultivated land (1910, %)
198. Rétek részesedése a művelt területből (1910, %) / Share of meadows from total cultivated land (1910, %)
199. Legelők részesedése a művelt területből (1910, %) / Share of pastures from total cultivated land (1910, %)
200. Tiszta kataszteri (föld)jövedelem / agrárkereső (1910, K) / Agrarian income per agrarian earner (K, 1910)

201. Tiszta kataszteri (föld)jövedelem / összlakosság (1910, K) / Agrarian income per total population (K, 1910)
202. Birtokív / mezőgazdasági kereső száma (1910) / Estate / agrarian earner in 1910)
203. Egy mezőgazdasági lakosra jutó termőterület 1910-ben (kat. hold) / Cultivated area per agrarian population (1910, cadastral holds)
204. Egy főre eső tiszta kataszteri (föld)jövedelem változása (1910/1865, K) / Change in net agrarian income per capita (1910/1865, K)
205. Egy főre eső tiszta kataszteri (föld)jövedelem különbsége (1910-1865) / Difference in net agrarian income per capita (1910-1865, K)
206. Egy kataszteri holdra jutó tiszta kataszteri (föld)jövedelem változása (1910/1865) / Change in net agrarian income per cadastral hold (1910/1865)
207. Egy kat. holdra jutó tiszta kataszteri (föld)jövedelem változása (1910-1865, K) / Change in net agrarian income per cadastral hold (1910-1865, K)
208. Szántó % pontos változása (1910%-1895%) / Change in % of arable lands (1910%-1895%)
209. Erdőterületek % pontos változása (1910%-1895%) / Change in % of woodlands (1910%-1895%)
210. Erdőterületek kiterjedésének változása (1910/1895) / Change in extent of woodlands (1910/1895)
211. Rét- és legelőterületek kiterjedésének változása (1910/1895) / Change in extent of meadows and pastures (1910/1895)
212. Szántóterületek kiterjedésének változása (1910/1895) / Change in extent of arable land (1910/1895)
213. Rétek % pontos változása (1910%-1895%) / Change in % of meadows (1910%-1895%)
214. Legelők % pontos változása (1910%-1895%) / Change in % of pastures (1910%-1895%)
215. Szőlők % pontos változása (1910%-1865%, 1 = 100%) / Change in % of vineyards (1910%-1865%) (1=100%)
216. A hasznavehetetlen területek arányának %-pontos változása (1910%-1865%; 1 = 100 %) / Change in % of unutilized area (1910%-1865%; 1 = 100%)
217. Az egy főre (nem mezőgazdasági keresőre!) jutó termelés értékének megoszlása 1910-ben Budapest környékén / The value and distribution of per capita agrarian production around Budapest in 1910 (in K)
218. Az egy főre (nem mezőgazdasági keresőre!) jutó termelés értékének megoszlása 1910-ben Dél-Erdélyben / The value and distribution of per capita agrarian production in southern Transylvania in 1910 (in K)
219. Fejenkénti fogyasztás kg-ban kifejezve 1887-ben / Per capita consumption in total kgs in 1887
220. Fejenkénti fogyasztás fehérje grammban kifejezve / Per capita consumption in protein equivalent (g)
221. Fehérje (g) 1 kg bevitt táplálékban 1887-ben / Protein (g) in 1 kg food in 1887
222. Az elfogyasztott marha és borjúállomány az összesből / Consumed calf and cattle from total animal population (1=100%)

Az 1-118. ábrát Nagy Mariann adatai alapján és Nagy Béla térképeinek felhasználásával Demeter Gábor készítette, a 119-156. ábra Demeter Gábor műve, a 157. ábrát Nagy Béla, a 158. ábrát Nagy Mariann és Nagy Béla készítette, a 159-181. ábrát Konkoly-Gyuró Éva és Balázs Pál jegyzi, a 182-222. ábrát Demeter Gábor készítette.

6. Ipar és terciér szektor / Industry and tertiary sector

1. Az ipari foglalkozásúak 1000 főre jutó száma 1869-ben / Number of industrial earners per 1000 prs in 1869
2. Az ipari foglalkozásúak 1000 főre jutó számának változása (1890/1869) / Change in number of industrial earners per 1000 prs
3. Az ipari foglalkozásúak 1000 főre jutó száma 1890-ben / Number of industrial earners per 1000 prs in 1890
4. Az ipari foglalkozásúak 1000 főre jutó számának változása (1910/1890) / Change in number of industrial earners per 1000 prs
5. Az ipari foglalkozásúak 1000 főre jutó száma 1910-ben / Number of industrial earners per 1000 prs in 1910
6. Ipari népesség aránya a keresők közül (%) / Share of industrial population (county level), % (1910)
7. Gyárak egy főre jutó biztosítási értéke megyénként, K / Insurance/capita value of factories (K)
8. Ipari biztosítás értéke az összes biztosítás %-ában / Value of industrial insurance measured to all insurance types (%)
9. A 20 K felett adózó iparosok az összes iparos %-ában (1910 Bp. nélkül) / Industrial earners paying more than 20 K tax measured to total industrial earners in 1910, without Budapest (%)
10. A 20 K felett adózó kereskedők az összes kereskedő %-ában 1910 Bp. nélkül / Merchants paying more than 20 K tax measured to total merchants in 1910, without Budapest (%)
11. A 20 K felett adózó közlekedésiek az összes közlekedés foglalkoztatottak %-ában (1910 Bp nélkül) / Merchants paying more than 20 K tax measured to total merchants in 1910, without Budapest (%)
12. A 24 éven felüli 20 K felett adózó iparosok, kereskedők és szállításiak az összesből 1910 (%) Bp. nélkül / Earners involved in transports, trade and industry paying more than 20 K tax measured to all employed in these sectors
13. Önálló 24 év feletti ffi keresők szektorális megoszlása a főváros kivételével 1910-ben / Sectoral distribution of tax payers above 24 yrs (except the capital city), 1910
14. Önálló 24 év feletti 20 K felett adózó ffi keresők szektorális megoszlása a főváros kivételével 1910-ben / Sectoral distribution of tax payers paying more than 20 K tax (except the capital city), 1910
15. Az ipari dolgozók száma és megoszlása 1880-ban / Distribution of industrial earners in 1880
16. A terciér szektor keresőinek aránya az összes keresőből 1910-ben (1 = 100%) / The proportion of tertiary earners from total earners in 1910 (1 = 100%)
17. A terciérben dolgozók számának %-pontos változása (1910-1900; 1 = 100%) / The difference in % of tertiary earners (1910%-1900%; 1 = 100%)
18. A terciér keresők számának változása 1900-1910 között (1910/1900) / The change in number of tertiary earners (1910/1900)
19. Az ipari keresők aránya az összes kereső közül 1910-ben (1 = 100 %) / The proportion of industrial earners from total earners in 1910 (1 = 100%)
20. Az ipari keresők %-pontos változása (1910%-1900%;1 = 100%) / The difference in % of industrial earners (1910%-1900%; 1 = 100%)
21. Az ipari keresők számának változása 1900-1910 között (1910/1900) / The change in number of industrial earners (1910/1900)
22. Az ipari segéderő az ipari munkásokhoz képest 1910 (1 = 100% és fő) / Industrial assistant workforce measured to total industrial workers, 1910 (1 = 100% and prs)
23. A háziiparban foglalkoztatottak aránya az iparban dolgozókhöz képest, 1910 (1 = 100% és fő) / Workers involved in home industry measured to total industrial workers, 1910 (1 = 100% and prs)
24. Az ipart mellékesen űzők aránya a tényleges iparban foglalkoztatottakhoz képest, 1910 (1 = 100% és fő) / Industry serving as secondary (auxiliary) income source measured to total industrial workers, 1910 (1 = 100%)
25. A vasipari alkalmazottak az összes ipari alkalmazotthoz képest 1910-ben (1 = 100% és fő) / Earners in steel industry measured to total industrial workforce (1910, 1 = 100 % and prs)
26. A gépiparban foglalkoztatottak aránya az ipari foglalkoztatottak számához mérve 1910-ben (1 = 100% és fő) / Earners in machine industry measured to total industrial workforce (1910, 1 = 100 % and prs)
27. A fa- és bútorigarban foglalkoztatottak aránya az ipari foglalkoztatottak számához mérve 1910-ben (1 = 100% és fő) / Earners in wood processing measured to total industrial workforce (1910, 1 = 100 % and prs)
28. Az építőiparban foglalkoztatottak aránya az ipari foglalkoztatottak számához mérve 1910-ben (1 = 100% és fő) / Earners in constructions measured to total industrial workforce (1910, 1 = 100 % and prs)
29. Az élelmiszeriparban foglalkoztatottak aránya az ipari foglalkoztatottak számához mérve 1910-ben (1 = 100% és fő) / Earners in food processing measured to total industrial workforce (1910, 1 = 100 % and prs)

30. A textiliparban foglalkoztatottak aránya az ipari foglalkoztatottak számához mérve 1910-ben (1 = 100% és fő) / Earners in textile industry measured to total industrial workforce (1910, 1 = 100 % and prs)
31. Az ipari segéderő számának változása (1910/1900) és létszáma / Change in number of industrial assistant workforce measured to total industrial workers (1910/1900)
32. A háziiparban foglalkoztatottak számának változása (1910/1900) / Change in number of employed in home industry measured to total industrial workers (1910/1900)
33. Az ipart mellékesen űzők számának változása (1910/1900) / Change in number of people involved in industry as secondary (auxiliary) income source measured to total industrial workers (1910/1900)
34. A vasipari alkalmazottak számának változása (1910/1900) / Change in number of earners in steel industry measured to total industrial workforce (1910/1900)
35. A gépiparban foglalkoztatottak számának változása (1910/1900) / Change in number of earners in machine industry measured to total industrial workforce (1910/1900)
36. Az építőiparban foglalkoztatottak számának változása (1910/1900) / Change in number of earners in construction industry measured to total industrial workforce (1910/1900)
37. Az élelmiszeriparban foglalkoztatottak számának változása (1910/1900) / Change in number of earners in food processing measured to total industrial workforce (1910/1900)
38. A faiparban foglalkoztatottak számának változása (1910/1900) / Change in number of earners in wood processing measured to total industrial workforce (1910/1900)
39. A textiliparban foglalkoztatottak számának változása (1910/1900) / Change in number of earners in textile industry measured to total industrial workforce (1910/1900)
40. A szesziparban dolgozók számának változása 1910-1900 / Change in number of earners in spirits distilling industry measured to total industrial workforce 1910/1901
41. Szeszgyárak típusai 1892-ben / Distiller types in 1892
42. Ipari dolgozók struktúrája Dél-Erdélyben 1910-ben / Distribution of industrial earners in South Transylvania I (pie-chart, 1910)
43. Ipari dolgozók struktúrája Dél-Erdélyben 1910-ben II. / Distribution of industrial earners in South-Transylvania II (pie-chart, 1910)
44. Segéderő nélküli iparvállalatok aránya az összesből 1910-ben (1 = 100%) / Proportion of firms without employees in 1910 (1 = 100 %)
45. A 20 fő feletti segéderővel rendelkező üzemek aránya (1 = 100 %) / Proportion of firms with more than 20 employees 1910 (1 = 100 %)
46. 20 főnél több segédet foglalkoztató üzemek számának változása (1910-1900) / Change in number of firms employing more than 20 prs (1910-1900)
47. Iparvállalatok számának változása (1910-1900) / Change in number of total industrial firms (1910-1900)
48. Az összes 20 fő feletti iparvállalat száma 1910-ben / Total number of firms over 20 prs employed, 1910
49. A nagyüzemekben dolgozók összes létszáma 1910-ben / Total number of employees in firms over 20 prs employed, 1910
50. A nagyipar szektorális megoszlása 1910-ben (kördiagram) és az üzemszám / Sectoral distribution and firm numbers of large scale industry (over 20 employees) in 1910
51. A nagyipar szektorális megoszlása 1910-ben (kohászat, energetika, bányászat, építőipar) / Sectoral distribution and firm numbers of large scale industry (over 20 prs) in 1910 (steel, mining, energetics, construction)
52. A nagyipar szektorális megoszlása 1910-ben és az üzemszám (agrár, élelmiszer, papír és faipar) / Sectoral distribution and firm numbers of large scale industry (over 20 employees), 1910 (agrarian, food, paper and wood)
53. A nagyipar szektorális megoszlása 1910-ben és az üzemszám (hadi-, vegy-, gép és könnyűipar) / Sectoral distribution and firm numbers of large scale industry (over 20 prs), 1910 (military, chemical, machine, light industry)
54. A nagyipar szektorális megoszlása 1910-ben és az üzemszám (vendéglátó, textil, kerámia) / Sectoral distribution and firm numbers of large scale industry (over 20 employees), 1910 (pottery, textile, hotels)
55. Nagyüzemek átlagos létszáma 1910-ben / Average size of factories in 1910
56. 1000 főre jutó gyáripari keresők száma és aránya (Beluszky Pál) / The number and proportion (%) of large-scale industrial earners per 1000 prs
57. Gyáripari keresők száma 1910-ben (legalább 200 fő) (Beluszky Pál) / The number of employed in large-scale industry (at least 200 prs, Beluszky)
58. Ácsok száma és eloszlása, 1892 / The number of carpenters in 1892
59. Bádigos mesterek száma, 1892 / The number of tinsmith in 1892
60. Hentesek száma, 1892 / The number of butchers, 1892
61. Mészáros mesterek száma, 1892 / The number of slaughtermen, 1892
62. Cipészek száma és eloszlása, 1892 / The number of shoe-makers, 1892
63. Csizmadiák száma és eloszlása, 1892 / The number of boot-makers, 1892
64. Férfi szabók száma és eloszlása, 1892 / The number of male tailors in 1892
65. Kocsmárosok száma és eloszlása, 1892 / The number of inn-keepers in 1892
66. Kovácsok száma és eloszlása, 1892 / The number of blacksmiths in 1892
67. Kőművesek száma és eloszlása, 1892 / The number of stonemasons in 1892
68. Lakatosok száma és eloszlása, 1892 / The number of locksmiths in 1892
69. Vendéglősök száma és eloszlása, 1892 / The number of restaurant-keepers in 1892
70. Ipari foglalkozások száma településenként, 1892/ The number of industrial occupations per settlements in 1892
71. Kisiparosok aránya településenként, 1892 / The proportion of people involved in small-scale industry in each settlement (1892)
72. Pékek száma, 1892 / The number of bakers, 1892
73. Pékek aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of bakers from the total population (1 = 100 %)
74. Cipészek aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of shoemakers from the total population, 1892 (1 = 100 %)
75. Csizmadiák aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of boot-makers from the total population in 1892 (1 = 100 %)
76. Férfi szabók aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of male tailors from the total population (1 = 100 %)
77. Kocsmárosok aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of innkeepers from the total population (1 = 100 %)
78. Kovácsok aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of blacksmiths from the total population (1 = 100 %)
79. Ácsok aránya a teljes lakosságból, 1892 (1 = 100 %) / The proportion of carpenters from the total population, 1892 (1 = 100 %)
80. Kőművesek aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of stonemasons from the total population (1 = 100 %)
81. Mészárosok aránya a teljes lakosságból, 1892 / The proportion of butchers from the total population (1 = 100 %)

Az 1-5. ábrát Szulovszky János adatai alapján Demeter Gábor készítette, a 6-15. ábra Nagy Mariann adatai alapján Demeter Gábor munkája, a 16-39. és 42-49. és 55. ábrát Demeter Gábot jegyzi, a 40-41. ábrát Szulovszky János gyűjtése alapján Demeter Gábor készítette, az 50-54. ábra Jakobi Ákos munkája, az 56-57. ábra Nagy Béla és Beluszky Pál munkája, az 58-61. és 72. ábra Szulovszky János szerkesztése, a 62-71. és 73-81. ábra Demeter Gábor szerkesztése Szulovszky János adatai alapján.

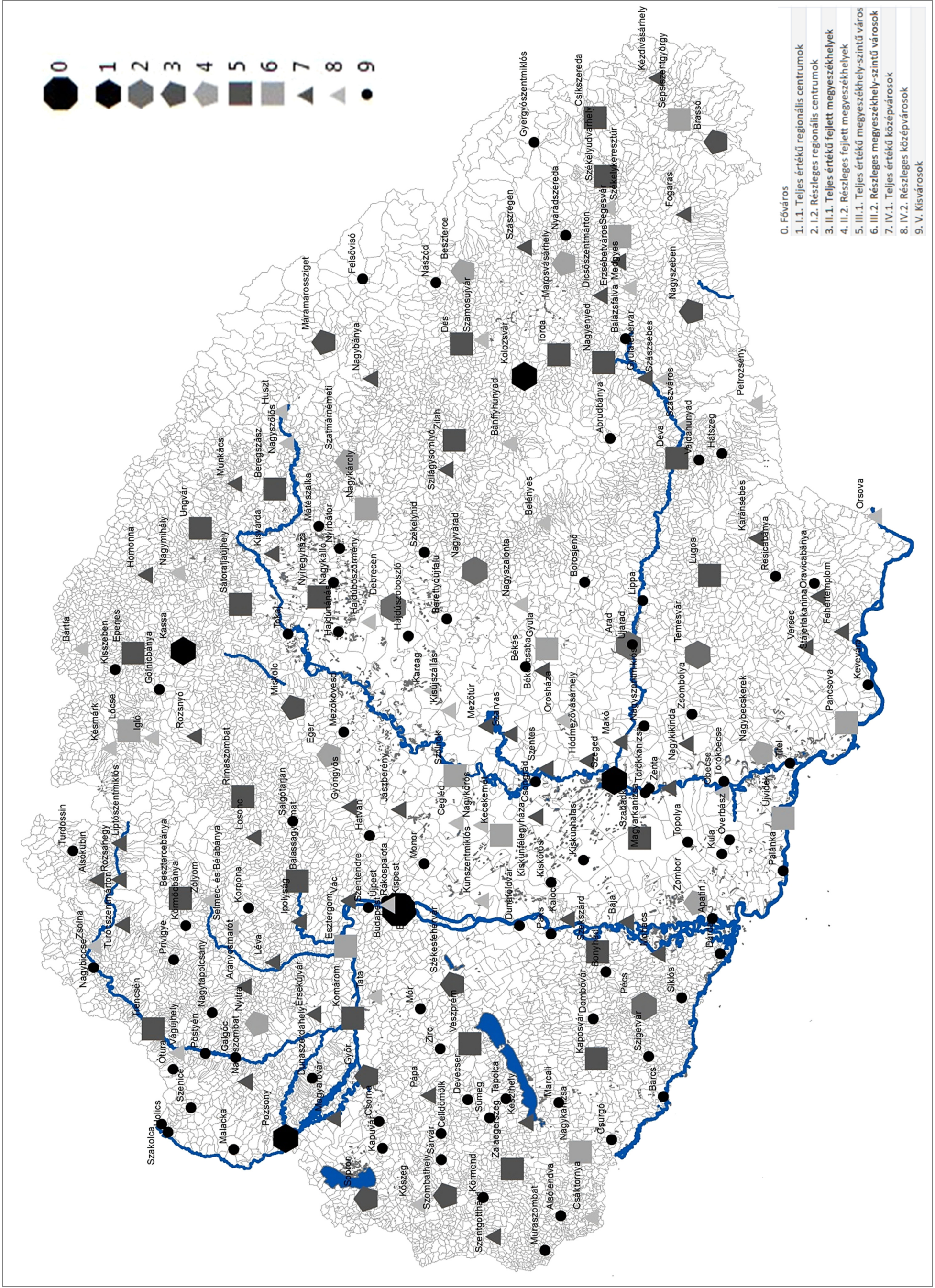
7. Fejlettség, perifériák, urbanizáció / Development and peripheries; urbanization

1. A történeti Magyarország településeinek fejlettsége 1910-ben Pénzes János módszere szerint (decilisenként, legfejlettebb a 10.) / The development level of Hungarian settlements in 1910 based on the method of Pénzes J. (most developed is the 10th decile)
2. A történeti Magyarország településeinek fejlettsége 1910-ben Győri-Mikle és Beluszky módszere szerint (a legfejlettebb a 10. decilis) / The development level of Hungarian settlements in 1910 based on the method of Győri-Mikle and Beluszky (most developed is the 10th decile)
3. A két előző módszer összevetése alapján kijelölhető fejlett és fejletlen zónák / Developed and underdeveloped regions based on the comparison of the above two methods
4. Magyarország fejlettségi differenciái Szilágyi Zsolt módszere alapján / The differences in development level based on the method of Szilágyi Zsolt
5. A települések fejlődésének dinamikája 1890-1910 között az írni-olvasni tudás, vasúttól való távolság, napszámra kényszerülő kisbirtokosok és az iparban foglalkoztatottak számának változása alapján / Dynamics of development based on 4 indicators between 1890/1900 and 1910 (the change in railway accessibility, literacy rate, increase in number of daily wage labourers with land, increase in number of industrial employees)
6. A települések fejlettségi szintje 1910-ben 17 változó alapján (jobbra lent) / Level of development in 1910 (based on 18 variables – see top right corner)
7. A települések fejlettségi szintje 1910-ben 27 változó alapján / Level of development in 1910 (based on 27 variables)
8. A történeti Magyarország (formális-hasonlósági) régiói 27 változó klaszteranalízise szerint (25 klaszteres beállításnál) / Formal regions of similarity in historical Hungary based on 27 indicators (25 clusters) in 1910
9. A tényleges szaporodás mért lokális autokorrelációs viszonyai 1910-ben / Local autocorrelation of population increase
10. Az ipari keresők arányának lokális autokorrelációs viszonyai / Local autocorrelation of industrial earners from total
11. Egy mezőgazdasági lakosra jutó terület lokális autokorrelációs viszonyai / Local autocorrelation of land per one agrarian inhabitant
12. A csecsemőhalandóság lokális autokorrelációs viszonyai / Local autocorrelation of infant mortality
13. A keresők arányának járási szintű lokális autokorrelációs viszonyai 1910-ben / The local autocorrelation of ration of earners
14. A halálzási ráta lokális autokorrelációs viszonyai / Local autocorrelation of death rate in 1910
15. A jó minőségű házak arányának lokális autokorrelációs viszonyai 1910-ben / Local autocorrelation of houses of good quality
16. A települési vagyonhoz mért állami adóteher autokorrelációs viszonyai / Local autocorrelation of state direct taxes / settlement wealth
17. Funkcionális várostípusok 1900 körül Beluszky Pál szerint / Functional town types in 1900
18. Várostípusok helyi és helyzeti energiák alapján és a városodás indítóoka szerint / Town types based on local energies and main driving forces in 1900
19. A város által ellátott összes és vidéki lakosság száma és aránya / The number and proportion of supplied own (black) population and supplied population of the countryside (grey)
20. A hierarchia, az ellátott lakosság és városi funkciók alapján kombinált várostípusok / Urban types based on hierarchy, supplied total population (and the share of the supplied population in the countryside) and urban functions
21. Az egy lakosra jutó városi funkciók száma alapján kialakított várostipológia / Urban types based on the number of urban functions / capita
22. Városok lélekszáma 1890 körül / The size of towns in the 1890s
23. Városok lélekszáma és jogállása 1828 körül / The size and legal situation of towns in 1828
24. Városhierarchia 1715-ben / Urban hierarchy in 1715
25. A városi népességszám növekedése (%) 1784-1847 között / The growth of urban population (in %) between 1784-1847
26. Városhierarchia 1828-ban Bácskai Vera szerint / Urban hierarchy in 1828 according to Bácskai
27. Városhierarchia 1828-ban Gyimesi Sándor szerint / Urban hierarchy in 1828 according to Gyimesi
28. Modernizációs zónák Magyarországon 1900 körül Beluszky Pál szerint / Zones of modernization in 1900 according to Pál Beluszky
29. Regionális centrumok és vonzásterületük 1900 körül / Regional centres and their attraction zones in 1900
30. A középosztály létszáma és aránya a városokban 1910 körül (Beluszky Pál) / The number and of inhabitants classified into urban middle class in 1910
31. A városok ipari keresőinek aránya az összes keresőből (%) (Beluszky Pál) / Industrial earners in towns measured to total earners (%)

Az 1-3. ábrát Pénzes János készítette. A 4. ábra Szilágyi Zsolt munkája, az 5-8. ábra Demeter Gábor szerkesztése, a 9-16. ábrát Jakobi Ákos készítette, a 17-22. és 29-32. ábrát Beluszky Pál adatai alapján Nagy Béla készítette, a 23-28. ábra Nagy Béla munkája.

Felhasznált irodalom / Literature and statistical documentation processed

- A magyar korona országában az 1881. év elején végrehajtott népszámlálás eredményei. Bp. Országos Kir. Központi Statisztikai Hivatal, 1882.
<http://mtdaportal.extra.hu/adatbazisok.html>
- A magyar korona országainak 1900. évi népszámlálása: Első rész. A népesség általános leírása községenként. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 1. kötet. Kir. Központi Statisztikai Hivatal; Bp. 1902.
- A magyar korona országainak 1900. évi népszámlálása: Második rész. A népesség foglalkozása községenként. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 2. kötet. Bp. Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal, 1904.
- A magyar korona országainak mezőgazdasági statisztikája: A magyar mezőgazdasági statisztika fejlődése s az 1895. VIII. évi törvénycikk alapján végrehajtott összeírás főbb eredményei községenként. Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal. Bp. Pesti Könyvnyomda Rt. 1897.
- A magyar korona országainak 1900. évi népszámlálása: Harmadik rész. A népesség részletes leírása. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 5. kötet. Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal; 1907.
- A Magyar Szent Korona országainak 1910. évi népszámlálása. Első rész. A népesség főbb adatai községek és népesebb puszták, telepek szerint. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 42. kötet Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal; 1912.
- A Magyar Szent Korona országainak 1901–1910. évi népmozgalma községenként. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 46. kötet. Bp., Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1913.
- A Magyar Szent Korona országainak 1910. évi népszámlálása. Második rész. A népesség foglalkozása és a nagyipari vállalatok községenként. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 48. kötet Bp. Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal, 1913.
- A Magyar Szent Korona országainak 1910. évi népszámlálása. Harmadik rész. A népesség foglalkozása részletesen és a vállalati statisztika. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 52. kötet. Bp. Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal, 1914.
- A Magyar Szent Korona országainak 1910. évi népszámlálása. 4. r. A népesség foglalkozása a főbb demográfiai adatokkal egybevetve s a népesség ház- és földbirtokviszonyai. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 56. kötet. Bp., Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal 1915.
- Magyarország községeinek háztartása az 1908. évben. Magyar Statisztikai Közlemények, új sorozat, 39. kötet. Bp., 1913.
- Jékelfalussy J. (szerk.): Magyarország iparosainak és kereskedőinek cím- és lakjegyzéke. Bp. 1892.
- Vargha Gy. (szerk.): Magyarország egyletei és társulatai 1878-ban. Bp. 1878.
- Magyarország helységnévtára. Bp. 1885, 1892.
- Magyarország művelési ágak szerinti területe és földjövendelme. Buda, 1865.
- Magyar Statisztikai Közlemények, 4. 7. 19. 27. 30. 32. és 50. kötetének kartogramjai.
- X vármegye adóközségeinek területe és kataszteri tisztajövendelme művelési áganként és osztályonként az 1909. évi V. t.-c. alapján (az összes magyarországi vármegyére) Magyarország népességének élelmezési statisztikája physiologiai alapon (Keleti Károly szerk.). Budapest, 1887.

Hierarchikus várostípusok 1900 körül Beluszky Pál alapján / Hierarchic urban types in 1900

